

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.изк. Йордан Гошев – професионална област 8. Изкуства, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, професор по хармония в Югозападен университет „Неофит Рилски” Благоевград

член на научно жури за избор на академична длъжност „професор“ по хармония към катедра „Теория на музиката” в Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“,

На конкурса за ПРОФЕСОР по хармония в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, обявен в „Държавен вестник“, бр.111 от 31.12.2021 г. се е явил 1 (един) кандидат. Тя е доцент д-р Весела Наумова-Кринчева от НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София.

Съгласно приложената Справка за приносните доц. д-р Весела Наумова представя хабилитационен труд, учебник по хармония за студентите от специалностите „Поп и джаз изкуство“, научна студия, публикации в специализирани издания в областта на изкуствата, цитирания и рецензии, участия в проекти и др.

Тези дейности на кандидатката е обект на настоящия коментар.

Представеният хабилитационен труд „Хармонични структури в музиката на XX век – подходи и интерпретации” разглежда теоретични проблеми свързани с вертикалните музикални структури, взаимодействието и влиянието на композиционни стилове и музикални форми с използвани похвати в други видове изкуства – архитектура, танц, кино, театър..., правят се аналогии между съвременни художествени практики, времевата и пространствена организация за търсено от авторите естетическо внушение,

използването на многопластови решения като неизчерпаем източник на идеи, извеждат се общи закономерности на съвременното художествено мислене, съпоставят се логически взаимовръзки и се предполага взаимното проникване и влияние между изкуствата. Всички изброени намерения на авторката са основани на изчерпателна историческа ретроспекция за вертикалните структури и ролята на тоновете съчетания, на тяхната фоничност, на възможностите за „селекция и комбинации“ на акордовите комплекси и степента на плътност при едновременно прозвучаване на сложните вертикални конструкции. Историческият обзор на акордите с увеличена секста и втора ниска степен (Неаполитански акорд) показват тяхната жизненост не само в епохата на тяхното първоначално използване, но се проследява, на основата на изчерпателни теоретични трудове, тяхната жизненост и употреба през вековете и отражението им в творчеството при композитори от 20-ти век. Като основни бих посочил главите от четвърта до осма, които разглеждат полиакордиката и полифункционалността, полиладовостта и политоналността, монтажа и многопластовостта като източници на различен колорит, на пространственост и обем, на преосмисляне на системата от музикално изразни средства, на разширяване на формообразуващите възможности. Съпоставките с други изкуства за интегриране на идеи, за търсене на нова пространственост, за „монтажа, като най-характерен изразителен метод в изкуството“ дават една интересна гледна точка за взаимното проникване на подходи за реализации на творчески решения. Нотните примери, които илюстрират анализирания проблематика, са удачно подбрани и представят пред тези, които четат този хабилитационен труд, палитрата от авторски решения на композиторите през вековете за ползваните изразни средства и технологии. Те потвърждават тезите на

авторката и разкриват редица взаимовръзки и общи закономерности с другите сценични изкуства.

Научните достойнства на хабилитационния труд са резултат от многогодишния опит на доц. д-р Весела Наумова-Кринчева като изследовател и педагог, от редица нейни предходни проучвания в областта на хармонията и музикалното творчество.

В Справката е представен и учебникът „Хармония за студентите в специалностите „Поп и джаз изкуство““. Той има за основна цел обучението да бъде съобразено със спецификата и практическото приложение на акордовите последования и означения, които са разпространени сред джазовите музиканти. Съобразена е стандартната етапност в овладяване на акордовите структури и правила за съчетаването им, принципите на гласоводене, свиренето на акордови последования и други дейности, които са доказали своята ефективност при овладяване на материята. Авторката се опира на традицията и съчетава успешно двете системи в учебника – теоретична и практическа. Джазовото изкуство има своята специфика, която се свързва основно с освободеността при съвместното музициране, съчетаването на различни музикални традиции, преоткриването на импровизацията като възможност за емоционално пресъздаване.

Съществена част при кандидатстване за академичната длъжност професор имат и преподавателската опитност и разработените методически материали по дисциплината „Хармония“. Активната педагогическа дейност на доц. д-р Весела Наумова стартира през 2000 г. като хоноруван асистент по хармония, през 2013г. защитава докторска степен, а през 2017г. спечелва конкурс за академичната длъжност доцент по хармония в НМА. Наред с редица участия в научни конференции и публикации в научни издания,

където доцент Наумова представя свои идеи за съвременните тенденции в обучението, тя реализира и електронното учебно помагало „Основи на класическата хармония“. Издание, което е актуално за подготовката на студентите, с оглед предимно дистанционната форма на обучение в последните две години.

Кандидатката покрива с лекота националните минимални изисквания свързани по отделните групи показатели. В Справката има достатъчно теоретични трудове и научни публикации, които показват възможностите на доц. д-р Весела Наумова и са придружени от достатъчен доказателствен материал за тяхната актуалност. Участието ѝ в редица проекти - „Създаване на Академичен център за електронно и дистанционно обучение /АЦЕДО/ в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, образователен проект FEDORA - The European Circle of Philanthropists of Opera and Ballet и др. са неотменна част от музикалната дейност и ангажираността на доц. д-р Весела Наумова-Кринчева към образованието и културата на България.

Представеният хабилитационен труд, публикации, рецензии, участия в проекти и провеждане на 2 уъркшопа са достатъчни за кандидатстващата длъжност. Представените дейности, според мен, отговарят на смисъла и изискванията на ЗРАСРБ за професор в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство на обявения конкурс от НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Научната, преподавателска и творческата дейност имат приносен характер за българското музиковедие и музикална култура.

02.05.2022г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев